

Magyarország Alkotmánybírósága

1015 Budapest, Donáti u. 35-45.
1535 Budapest, Pf. 773.

Tárgy: alkotmányjogi panaszra vonatkozó indítvány kiegészítése

Ügyszám: IV/201-1/2016.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/201-1/2016
Érkezett:	2016 ÁPR 01. Személy
Példány:	2
Melléklet:	2x 1 ujt 1
Kezelőiroda:	

Alulírott

[redacted] a mellékelt meghatalmazással igazolt jogi képviselőm, [redacted] útján az Alaptörvény 24. cikkének (2) bekezdés d) pontjában nevesített, az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CL. törvény (továbbiakban: Abtv.) 27. §-ban konkretizált alkotmánybírósági hatáskör és ugyancsak az Abtv. 27. §-ában foglalt indítványozói jogosultság alapján a már benyújtott

alkotmányjogi panaszra vonatkozó indítványomat kiegészítem

az Alkotmánybíróság főtitkárának 2016. február 15-én kelt felhívásában meghatározott módon és az abban megadott 30 napos határidőn belül.

Kérem a tisztelt Alkotmánybíróságot, állapítsa meg a Fővárosi Törvényszék 35.P.24.903/2013/4. számú, a Fővárosi Ítéltábla 8.Pf.20.538/2014/5 számú, továbbá a Kúria Pfv.IV.20.516/2015/4. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét és semmisítse meg azokat, mivel sértik az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdés, a II. cikk, a VI. cikk (1) bekezdése, a XXIV. cikk (1) bekezdés rendelkezéseit.

Tájékoztatom a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy az Abtv. 27. §-a szerinti feltételek fennállnak, vagyis az ügy érdemében hozott döntés az Alaptörvényben biztosított jogom sérti, és a rendelkezésre álló jogorvoslati lehetőségeket már kimerítettem. Az ügyben felülvizsgálati eljárás vagy perújítási eljárás nincs folyamatban, illetve az Alkotmánybíróság még az ügyben nem hozott döntést, így az Abtv. 31. § (2) bekezdés szerinti eset sem áll fent.

Az Abtv. 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1 a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel kijelentem, hogy a jelen indítványomban szereplő személyes adataim nyilvánosságra hozatalához hozzájárulok.

Indokolás

I. Előzmények

2013. október 7-i keltezéssel nyújtottam be keresetem [redacted] alperessel szemben a Fővárosi Törvényszékhez az akkor hatályban lévő Ptk. 75., 76. szakaszának, valamint a 78. szakasz (1)-(2) bekezdésének megsértése miatt, s kértem a jogsértés megtörténésének megállapítását, elégtételadást, valamint nem vagyoni kártérítés megfizetését.

A keresetemben arra hivatkoztam, hogy alperes – aki abban az időpontban [redacted] frakciótársam volt a terézvárosi önkormányzat képviselő-testületében – 2008. november 5-én feljelentéssel egyenértékű „bejelentést” tett a Budapest Nyomozó Ügyészségen, miszerint én több [redacted] (!) képviselővel egyetemben az önkormányzat köztisztasági cégétől havi 450.000 ezer forintot kaptam

teljesen jogellenes módon, azaz törvényellenesen jutottunk rendszeres havi jövedelemhez. Azt, hogy alperes egy bűncselekmény elkövetésével gyanúsított meg, egy szocialista képviselőtől tudtam meg 2011. szeptember 30-án. *(A bejelentés nyomán egyébként az ügyben nyomozás indult, de a hatóság megszüntette, és információim szerint a nevem az alperes bejelentésén kívül egyetlen alkalommal sem vetődött fel, tehát semmi jel nem utalt arra – mert nem is utalhatott –, hogy bármilyen törvénysértő dolgot követtem volna el.)*

Ezzel a teljesen megalapozatlan bejelentésével álláspontom szerint alperes megsértette a személyhez fűződő jogaimat, a becsületesem, emberi méltóságomat, a jó hírnevemet, ugyanis rám nézve sértő, valótlan tény állított, híresztelt.

Az elsőfokú bíróság elutasította a keresetemet. Ítélete indoklásában arra hivatkozott, hogy nagyon lényeges, hogy az alperes kijelentése hol, milyen környezetben hangzott el, s ebből vont le messzemenő, a kereset sorsát eldöntő következtetést. Az elsőfokú ítélet arra is kitért, hogy alperes a feljelentése során nem tett indokolatlanul bántó, sértő, lealacsonyító kifejezéseket rám nézve. S az állam bűnüldöző hatalmához fűződő érdek sérülne jelentősen, ha ilyen esetekben a bíróság megállapítaná a személyiségi jogsértést.

Az ítéletet megfellebbeztem, kértem az elsőfokú ítélet megváltoztatását, azt, hogy a Fővárosi Ítéltábla adjon helyt a keresetemnek. Arra hivatkoztam, hogy ugyan valóban lényeges, hogy hol hangzottak el alperese inkriminált szavai, de a Fővárosi Törvényszék álláspontjával ellentétben én épp súlyosabb jogsértésnek tartom, hogy alperes mindezt egy nyomozóhatóság előtt tette, hiszen ennek súlyos jogi konzekvenciái lehetnek, s lettek is, hiszen nyomozás indult az ügyben.

Másrészt közöltem, érthetetlen a bíróság indoklása, hogy alperes azért sem követhetett el jogsértést, mert nem használt sértő kijelentéseket, hiszen a legszebb magyar szavakkal is bele lehet valakinek a becsületébe gázolni, meg lehet sérteni a jó hírnevét.

Harmadrészt azzal érveltem, hogy valóban komoly társadalmi érdek fűződik az állam bűnüldöző hatalmának érvényesüléséhez, de legalább akkora társadalmi érdek az, hogy a társadalom tagjainak emberi méltósága, személyhez fűződő jogai ne sérüljenek, vagy ha már sérültek, akkor ennek legyenek a jogsértőre nézve hátrányos következményei, s a jogsérelem orvoslást nyerjen.

A másodfokú tárgyaláson jogi képviselőm másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését kérte a bíróságtól, hivatkozva a Pp. 3. szakasz (3) bekezdésére. A Fővárosi Törvényszék ugyanis nem tett eleget a bizonyítási teherről szóló tájékoztatás követelményének – hiszen első fokon még jogi képviselő nélkül jártam el –, a bíróságot valójában egyáltalán nem érdekelték az érveim, kísérlet sem tett arra, hogy feltárja az ügy hátterét, azt, hogy milyen körülmények között született alperes bejelentése. Nem hívta fel a figyelmemet arra, hogy a bíróság szükségesnek tartja a keresetemben foglalt állításaim bizonyítását, hanem teljesen váratlanul berekesztette a tárgyalást, majd ítéletet hozott.

A Fővárosi Ítéltábla a másodfokú ítéletében gyakorlatilag teljes egészében osztotta a Fővárosi Törvényszék álláspontját, azaz elutasította a fellebbezésemet. S arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság azért nem mulasztott és nem terhelte a Pp. 3. szakasz (3) bekezdésben írt kötelezettsége, mert nem volt bizonyítandó tény.

A jogerős ítélettel szemben jogi képviselőm útján felülvizsgálati kérelemmel fordultam a Kúriához, elsődlegesen kérve a Fővárosi Ítéltábla másodfokú ítéletének megváltoztatását, másodlagosan pedig az első-, illetve másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését.

Indokaimban szerepelt a Pp. 221. szakasz 81) bekezdésének megsértése, ugyanis egyik bíróság sem indokolta meg, hogy miért nem osztja az álláspontomat, mire hivatkozva utasítja azokat el, s utaltam az 1/2009-es PK-véleményre is.

Emellett hivatkoztam arra, hogy alperes nem a rendeltetésszerű joggyakorlás keretei között tette meg bejelentését, épp ellenkezőleg, alaptalanul rágalmozott, vádaskodott, visszaélt a feljelentési jogával.

Kitértem arra is, hogy egyik bíróság sem vette figyelembe a személyhez fűződő jogaimat, ezzel szemben kritika nélkül osztották alperes álláspontját, hogy ő csupán az állampolgársági jogával élt, amikor bejelentést tett egy „bűncselekményről”. Holott kiderült, nem követtem el semmi törvénybe ütközőt, egyértelművé vált, hogy alperest nem az állam bűnüldözéshez fűződő társadalmi érdek motiválta, hanem az én lejáratom szándéka. A bíróság BDT 2013.2968.számú döntése is egyértelműen utal arra, hogy a feljelentő sem mentesülhet korlátlanul a személyiségvédelmi jogkövetkezmények alkalmazása alól.

S újfent érveltem azzal, hogy az akkor és a most hatályos Ptk. sem fogalmaz meg olyan kritériumot, hogy csak az indokolatlanul bántó, sértő, megalázó, lealacsonyító kifejezésekkel lehet személyiségi jogsértést elkövetni.

A felülvizsgálati eljárásban a Kúria nem fogadta el az érveimet, csaknem teljes egészében osztotta az első-és másodfokú bíróságok álláspontját. Hivatkozott arra, hogy alperesnek joga volt bejelentést tenni a nyomozhatóságnál, jogsértés csak abban az esetben állapítható meg, ha a bejelentő visszaélészerűen él a bejelentési jogával, ez pedig nem volt megállapítható. Továbbá csak akkor van szükség kioktatásra, ha a jogvita elbírálása szempontjából szükséges, viszont én nem hivatkoztam arra, hogy mi alperes motivációja. S a Kúria úgy ítéli meg, az indokolási kötelezettség is megfelelt a jogszabályoknak.

II. Érintettség, az Alaptörvény megsértése

- *Alaptörvény I. cikk (1): „AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.”*

- *Alaptörvény II. cikk: „Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életét a fogantatástól kezdve védelem illeti meg.”*

- *Alaptörvény VI. cikk (1): „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy magán- és családi életét, otthonát, kapcsolattartását és jó hírnevét tiszteletben tartsák.”*

Az Alaptörvény fent hivatkozott rendelkezéseit mindhárom bíróság megsértette, hiszen az állam nevében eljárva nem védték meg a méltóságomat, továbbá a sérthetetlen és elidegeníthetetlen jogaimat, amelyek közé a személyiségi jogaim is tartoznak. Nem jártak el akkor, amikor a jó hírnevem tiszteletben tartásának követelményeit megsértette alperes.

A bíróságok ugyanis csak és kizárólag az állam bűnüldöző hatalmához fűződő érdeket vették figyelembe, egyáltalán nem foglalkoztak az én személyhez fűződő jogaimmal. Holott itt két, álláspontom szerint olyan egyenrangú jogról van szó, amelyek közül egyik sem kerekedhet a másik fölé. Ez már csak azért is igaz, mert a két társadalmi érdek között a kompromisszum megteremthető és szükséges is megteremteni. Arról nem beszélve, hogy bebizonyosodott, az adott ügyben nem történt bűncselekmény, s az én nevem alperes bejelentésén kívül szóba sem került mint elkövető. Tehát egyértelmű, hogy alperes meghurcolta a nevem, belegázolt a becsületembe, s ez is volt a célja, s nem az, hogy egy bűncselekményre felhívja a figyelmet.

Ezek után teljesen egyértelmű, hogy ebben az esetben a bűnüldözéshez való társadalmi érdek indifferens volt, ezzel szemben szükség lett volna a személyiségi jogom védelmére, ami nem történt meg.

- *Alaptörvény XXIV. cikk (1): „Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.”*

1., Az elsőfokú bíróság az eljárás során nem törekedett a tényállás tisztázására. A bíróságot egyszerűen nem érdekelt az, mi lehetett alperes nyomozhatóság előtt tett bejelentésének a

hátterében, jóformán még kísérletet sem tettek arra, hogy megismerjék, mi is történt valójában. Megelégedett azzal, hogy a Ptk. szabályait egysíkúan, az életszerűségtől elrugaskodva értelmezze. Arra utalt, hogy nagyon lényeges, hogy az alperes kijelentése hol, milyen környezetben hangzott el, s ebből vont le messzemenő, a kereset sorsát eldöntő következtetést.

De álláspontom szerint tévedett, amikor azzal érvelt, hogy a nyomozóhatóság előtt megengedett, hogy valakinek a méltóságát, becsületét, jó hírnevét súlyosan sértő kijelentéseket tegyen a bűnüldözési érdekre hivatkozva. Úgy gondolom, ez semmilyen fórum előtt, semmilyen körülmények között nem megengedett. De ha ez megtörtént, akkor a hatóságoknak fel kellett volna ez ellen lépniük.

2., Az ítélet arra is kitért, hogy alperes a feljelentése során nem tett indokolatlanul bántó, sértő, lealacsonyító kifejezéseket rám nézve. S az állam bűnüldöző hatalmához fűződő érdek sérülne jelentősen, ha ilyen esetekben a bíróság megállapítaná a személyiségi jogsértést.

Ez megint teljes abszurditás, hiszen nem a szavak önálló jelentése a mérvadó – a Ptk. sem utal ilyen szóbeli „korlátra” –, hanem a szavak egységbe, mondatokba foglalása utáni szöveg tartalma. Ez alapján pedig teljesen egyértelmű, hogy a becsületemet, jó hírnevemet, méltóságomat sértették alperes mondatai. A fellebbviteli bíróságok azonban e körben alapvetően osztották a Fővárosi Törvényszék álláspontját.

3., A bíróságok azzal is megsértették az Alaptörvény rendelkezéseit, hogy nem indokolták meg döntésüket, holott ezt a XXIV. cikk (1) bekezdése tartalmazza. Nem hoztak fel okot arra vonatkozóan, hogy miért utasítják el az előző bekezdésben ismertetett érveimet, egyszerűen figyelmen kívül hagyták az életből vett példákkal is körbe bástyázott véleményemet.

Egyáltalán nem reagáltak arra a BDT 2013.2968. számú hivatkozott döntésre sem, mely szerint a feljelentő sem mentesülhet a személyiségvédelmi jogkövetkezmények alkalmazása alól, ha valótlan tényállításai valójában arra irányulnak, hogy mások tisztességét csorbítsa, hogy azzal más személyhez fűződő jogait sértse. A bíróságok ezzel súlyosan megsértették a Pp. 221. szakaszának (1) bekezdését.

A második mondat azt mondja: *„Meg kell röviden említeni azokat a körülményeket, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, végül utalni kell azokra az okokra, amelyek miatt a bíróság valamely tényt nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a feljárlott bizonyítást mellőzte.”*

Az ítéletekben gyakorlatilag egyetlen mondat sincs, amely arról szólna, hogy a bíróságok miért nem fogadják el az érveimet.

3.,Az elsőfokú ítélet elleni fellebbezés során megtartott tárgyaláson, a Fővárosi Ítéletábla előtt a jogi képviselőm másodlagosan kérte az ítélet hatályon kívül helyezését, mert az elsőfokú bíróság nem tette eleget a bizonyítási teherre történő felhívásnak. Az Ítéletábla ezt arra hivatkozva utasította el – s ezzel gyakorlatilag egyetértett a Kúria is –, hogy a felek által előadottak alapján nem volt bizonyítandó tény. Ugyanakkor pedig azt állítják, hogy én nem hivatkoztam arra, hogy az alperes a jogával visszaélve tett valótlan tartalmú feljelentést a lejáratom céljából. Ha azonban a bíróságok szerint szükséges lett volna az alperes motivációjának a megismerése, akkor igenis volt bizonyítandó tény!

Az ítéletek logikátlansága és abszurditása az alábbiakban mutatkozik meg teljes valóságában.

Először is: a Ptk. nem ír elő ennél a jogsértésnél semmiféle „célzatot”, a sértő, valótlan tény állítása önmagában is megvalósítja a jogsértést.

Másodszor: azzal, hogy keresetet indítottam, illetve feljelentettem alperest a nyomozóügyészség előtt, egyértelműsítettem, hogy szerintem alperes a jogával visszaélve tette meg a nyomozóhatóság előtt a bejelentését, hiszen sérelmeztem ezt a lépését. Ha pedig a bejelentésnek a háttere, motivációja fontos a bíróság számára, akkor a tényállás felderítése keretében fel kellett volna szólítania arra, hogy bizonyítsam az állításomat, de ez a felhívása elmaradt. Így nem igaz – mint ahogy a Kúria fogalmaz –, hogy az érdemi döntéshez minden adat a rendelkezésre állt.

Másfelől a bíróságok az ügyben álláspontom szerint tévesen értelmezték a Pp. szabályait.

A Kúria az ítéletének indoklásában a Pp. 3. szakasz (3) bekezdésre hivatkozva azt írja, akkor kell a felet kioktatni, ha a jogvita elbírálása szempontjából feltétlenül szükséges a bizonyítás. Azaz a Kúria elismeri, hogy nem volt kioktatás, de szerinte erre nem is volt szükség.

Csak hogy a Pp. NEM EZT mondja. A (3) bekezdés harmadik mondata szerint valójában: *„A bíróság köteles a jogvita eldöntése érdekében a bizonyításra szoruló tényekről, a bizonyítási teherről, illetve a bizonyítás sikertelenségének következményeiről a feleket előzetesen tájékoztatni.”*

Eszerint nincs olyan korlátozás a kioktatás tekintetében, mint amire a Kúria hivatkozik, tehát a bizonyítási teherről való kioktatási kötelezettség általános érvényű.

A Kúria összemosott két rendelkezést. A Pp. 3. szakasz (4) bekezdés második mondata ugyanis így szól: *„A bíróság mellőzi a bizonyítás elrendelését, vagy a már elrendelt bizonyítás lefolytatását (kiegészítését, megismétlését), ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen.”*

Eszerint abban az esetben, ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen, akkor mellőzi a bizonyítás elrendelését.

Tehát a bizonyítás elrendelését mellőzheti, ha az a jogvita elbírálása szempontjából szükségtelen, s NEM a bizonyítási teherről történő tájékoztatást.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Kérem, hogy a fentiekben részletesen kifejtett – s meggyőző jogi érvekkel alátámasztott, illetve az életszerűsége, a logika szabályaira épülő – álláspontomat szíveskedjék megfontolni, illetve a kérésemnek megfelelő döntést meghozni.

Budapest, 2016. március 30.

Tisztelettel:

